

คำสันสกฤตในภาษามลายู กับภาษาไทย

ไพฑูรย์ มาตมินทร์ไชยนรา

ก่อนศาสนาอิสลามจะเข้าสู่แหลมมลายูนั้น ชาวมลายูเดิมเองมีความสัมพันธ์กับชาวฮินดู อยู่มากพอๆ และศาสนาคงเดิมของชาวมลายูก็นับถือเช่นเดียวกับชาวฮินดู จึงรับอิทธิพลของวัฒนธรรมทางภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษามลายูมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ครั้นมีชาวอาหรับมาพำนักอยู่ในแหลมมลายู ในกาลต่อมา และชาวมลายูเองได้ไปศึกษาศาสนาอิสลามจากประเทศอาหรับ ทำให้คำสันสกฤตลดลงและนำภาษาอื่น ๆ มาใช้แทน ถึงอย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้คำสันสกฤตยังมีใช้อยู่มากในภาษามลายูและคำที่ใช้เหล่านี้ก็ส่วนมากจะตรงกับภาษาไทย แต่โดยที่ภาษามลายูอยู่ในตระกูลภาษาคำติดต่อ และภาษาไทยเป็นภาษาในตระกูลคำโดดจึงทำให้ยากสำหรับการจะเทียบคำอย่างคร่าวๆ ได้ ด้วยเหตุที่ภาษามลายูอยู่ในตระกูลคำติดต่อ จึงต้องมีการเอาคำเติม (affix) ไปเติมเข้ากับคำเดิม (Word base)

ซึ่งเป็นตัวตั้ง (คำเติมคล้ายกับธาตุแต่ต่างกับธาตุตรงที่ธาตุนำไปใช้เป็นคำพูดในภาษาตามลำพังไม่ได้แต่คำเติมใช้เป็นคำพูดอยู่ในภาษาได้) ถ้าคำเติมมีเติมข้างหน้าคำเติมเรียกว่าอุปสรรค (prefix) ถ้าเติมกลางคำเรียกว่า infix และถ้าเติมหลังคำเรียกว่า ปัจจัย (suffix) และเมื่อเอาคำเติมไปประกอบเข้ากับคำเติมแล้วทั้งคำเติมและคำเติมยังคงรูปอยู่เหมือนเติมคล้ายกับภาษามีสรรพวิภัติปัจจัย แต่ต่างกับภาษาที่มีรูปวิภัติปัจจัยตรงที่ภาษามีสรรพวิภัติปัจจัย เมื่อนำธาตุมาประกอบแล้วรูปเติมของธาตุมักจะเปลี่ยนไปกลมกลืนกับวิภัติปัจจัยนั้นสนิท ส่วนภาษาคำติดต่อกวามกลมกลืนกันไม่ค่อยสนิท ยังสังเกตรูปเติมและรูปเติมได้ชัด

ดังนั้นเมื่อชาวมลายูนำคำสันสกฤตมาใช้จึงมักจะเติมหน้าเติมหลัง แต่โดยมากแล้วมักจะคงเติมไว้เสมอ

วรรณคดี	Voiceless unspirated	Voiceless aspirated	Voiced aspirated	Voiced aspirated	nasal	
ก	ไทย	ก	ข	ค	ฅ	ง
	สันสกฤต	k	kh	g	gh	n,y
	มลายู	k	k,kah	g	g,gah	ng
จ	ไทย	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
	สันสกฤต	c	ch	j	jh	n
	มลายู	c	c,cah	j	j,jah	ny
ฎ	ไทย	ฎ	ฏ	ด	ฒ	ณ
	สันสกฤต	t	th	d	dh	n
	มลายู	t	t,tah	d	d,dah	n
ด	ไทย	ด	ถ	ท	ธ	น
	สันสกฤต	t	th	d	dh	n
	มลายู	t	t,tah	d	d,dah	n
ป	ไทย	ป	ผ	พ	ภ	ม
	สันสกฤต	p	ph	b	bh	m
	มลายู	p	p,pah	b	b,bah	m
ย	ไทย	ย	ร	ล	ฬ	ว
	สันสกฤต	y	r	l	l	v
	มลายู	y,j	r	l	l	w,b
เสษวรรณคดี	ไทย	ศ	ษ	ห		
	สันสกฤต	s	s	h		
	มลายู	s	s	h		

จากตารางข้างต้นทำให้ง่ายแก่การที่เราจะสันนิษฐานว่า คำบางคำในภาษามลายูได้
มาจากภาษาสันสกฤตจริง ขอให้ดูตารางและเปรียบเทียบคำ ตัวอย่างข้างล่างนี้

คำไทย	คำมลายู	คำไทย	คำมลายู
กตา	kata	โทษะ	dosa
กบาล	kepala	ธรรม	derma
กรกฎ	kerketa	นคร	negara
กฐ	gajah	นรก	neraka
กดา	gada (คำโบราณ)	นาถะ	nata
กรุฑ	garuda	นิล	nila
คุณ	guna	นิรมล	nirmala
คังส	kangas	บัญชร	penjara
วงศ์	bangsa	บัณฑิต	pandita
จตุร	catcr	ประธาน	perdana
จักรวาล	chakehala	ประมาณ	permana
จันฑาล	chendela	ปัทมา	padma
จินดา	chinda	บุษบา	puspa
จินดามณี	chindamani	บุตร	putera
ฉัตร	chetera	ผล	pahala
ชมพู	jambe	พุทรา	bedara, bidara
ชัย	jaya	พาหุ	bahu
ครุณ	teruna	พิษ	bisa
ตรีศูล	teri sula	ไพฑูรย์	baiduri
ตปะ	tapa	พินาศ	binasa
ทวา (สอง)	dua	ภาษา	bahasa
ทัณฑ์	denda	ภาคี	bahagi
ทูต	duta	ภ้ย	bahaua
เทวดา	denata	เภตรา	bahtera

คำไทย	คำมลายู	คำไทย	คำมลายู
มนุษย์	munusia	ศักดิ์	sakti
มนตรี	mentera	ทิวะ	siwa
มธุ	madu	เศษ	sisa
มหิษ	mahisa	สงสาร	sengsara
มายา	maya	สนธิ	sendi
मुख	muka	สตรี	isteri
รส	rasa	สม	sama
รัตนะ	ratna	สมบูรณ์	sempurna
รากษส	raksasa	สมร	asmara
รูป	rupa	สมุทร	semudera
ราหู	rahu	สวามี	suami
ลักษณะ	laksana	สังข์	sargka
ลักษมี	laksemi	สันโดษ	sentosa
ลาภ	laba	หงษ์	hangsa
โลภ	loba	หนุมาน	hanuman
วรุณ	waruna	อธิ	adi
วนิดา	wijaya	อธิปัตติ	adipati
วิชัย	wiwaha	อังกุส	argkus
วีรวิท	wira	อาศรม	asrama
วีระ	wira	อุบาย	upaya
สังก	sargka	อุปมา	upama
ศรี	seri		

จากตัวอย่างข้างบนนี้ไม่ใช่เกิดจากความบังเอิญของภาษาทั้ง ๒ แต่เกิดจากการนำคำในภาษาเดียวกันมาใช้ในภาษาที่มีตระกูลแตกต่างกัน สำหรับความหมายของคำที่นำมาใช้นี้ยังคงเหมือนเดิมเช่นเดียวกับภาษาไทย